

KLIMA- OG
FORURENSNINGS-
DIREKTORATET

Statoil Petroleum AS
4035 STAVANGER

Klima- og forurensningsdirektoratet
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Att: Gisle Vassenden

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@klif.no
Internett: www.klif.no

Dato: 31.03.2011

Vår ref.: 2007/1047 405.141

Deres ref.:

Saksbehandler: Hilde Knapstad, telefon: 22 57 37 22

Vedtak om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp i 2010 for Statoil Petroleum AS – Veslefrikk og Huldra

Klif kontrollerer og godkjenner de kvotepliktige virksomhetenes rapportering av CO₂-utslipp. Vi har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge til grunn innrapporterte utslippstall når kvoteplikten skal gjøres opp innen 30. april 2011. Statoil har i 2010 hatt et kvotepliktig utslipp på 256 679 tonn CO₂.

Bedriften har følgende oppfølgingspunkt:

- **Dersom Statoil ønsker å fortsette å trekke fra nitrogen i fakkalgassen, må de søke om endring av tillatelsen for kildestrøm 2 og 3 (fakkalgass)**

Vedtaket om godkjenning av rapport og fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

1. Sakens bakgrunn

Vi viser til utslippsrapport innlevert 25. februar 2011 og e-post med oppdatert rapporteringsskjema datert 18. mars 2011.

Kvotepliktige virksomheter skal rapportere sine utslipp av CO₂ innen 1. mars året etter at utslippene fant sted. Dette følger av lov 17. desember 2004 nr. 99 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteloven) § 16 første ledd og tillatelse til kvotepliktige utslipp av klimagasser av 13. mars 2008 med senere endringer. Nærmere regler om rapporteringen, herunder regler om hva som skal rapporteres og hvordan utslippene skal beregnes eller måles, er gitt i forskrift 23. desember 2004 nr. 1851 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteforskriften) kapittel 2 med vedlegg.

Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp, i henhold til klimakvoteloven § 17. Klif gjennomførte inspeksjon ved virksomheten den 14. -16. juni 2010, jf. revisjonsrapport med vår referanse 2010.051.R.KLIF. I Klifs revisjon fikk Statoil følgende anmerkning som er relevant for kvoterapporteringen: Tetthetsverdien angitt på sertifikatene på diesel levert på Veslefrikk og Huldra feltet benyttes ikke i beregning av kvotepliktige utslipp fra feltet.

2. Klifs vurdering

Overholdelse av fristen for innlevering av utslippsrapport

Statoil Petroleum AS (heretter Statoil) sendte inn utslippsrapport for bedrifter med kvotepliktige utslipp av CO₂ den 25. februar, som er innen fristen. Klif har imidlertid måttet etterspørre utfyllende informasjon og oppdatert utslippsrapport for Veslefrikk og Huldra. Statoil sendte oppdatert utslippsrapport 18. mars 2011.

Klif understreker at klimakvoteforskriftens krav til rapportering innen 1. mars innebærer at en fullstendig rapport skal leveres innen fristen. Vi forventer at det ved neste års rapportering leveres en fullstendig utslippsrapport innen fristen.

Vurdering av kvotepliktige CO₂-utslipp

Kvoteplikt

Kvoteplikten for Veslefrikk og Huldra er knyttet til bedriftens energianlegg. For en nærmere presisering av kvotepliktens omfang vises det til bedriftens tillatelse til kvotepliktige utslipp, sist endret 11. januar 2011.

Kilder til kvotepliktige utslipp

Bedriften har i 2010 hatt kvotepliktige utslipp fra følgende kildestrømmer:

1. Brenngass (Veslefrikk)
2. Fakkeltgass LP (Veslefrikk)
3. Fakkeltgass HP (Veslefrikk)
4. Diesel (Veslefrikk)
5. Brenngass (Huldra)
6. Diesel (Huldra)

Veslefrikk og Huldra har ikke rapportert om kvotepliktige utslipp som ikke er omfattet av tillatelsen.

Vurdering av aktivitetsdata

Veslefrikk og Huldra har rapportert aktivitetsdata og usikkerhet i beregning av aktivitetsdata. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i beregning av aktivitetsdata som er stilt i tillatelsen.

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Usikkerhetskrav	Rapportert usikkerhet
1	Brenngass (V)	46 675 957 Sm ³	1,5 %	1,29 %
2	Fakkalgass LP (V)	1 877 819 Sm ³	7,5 %	8,30 %
3	Fakkalgass HP (V)	8 990 205 Sm ³	7,5 %	6,20 %
4	Diesel (V)	10 278 tonn	1,5 %	0,90 %
5	Brenngass (H)	26 811 926 Sm ³	1,5 %	0,76 %
6	Diesel (H)	2 022 tonn	1,5 %	0,60 %

Kildestrøm 1 og 5 (brenngass)

Statoil har beregnet aktivitetsdata i henhold til tillatelsen.

For 2010 har Statoil gjennomført egne usikkerhetsberegninger for begge brenngasskildestrømmene. Usikkerheten i aktivitetsdata for kildestrøm 1 og 5 fremgår i tabellen under.

Kildestrømnr.	Innretning	Måleutstyr	Usikkerhet
1	Veslefrikk	Måleblende	1,29 %
5	Huldra	Ultralydmåler (tre-stråle)	0,76 %

Statoil har i sine usikkerhetsberegninger gjort forenklinger med hensyn til ulike bidrag som linjetemperatur og trykk. Det er i beregningene benyttet en linjetemperatur på 40 °C, mens linjetemperaturen på måleutstyret opprinnelig er 60 °C. I beregningene er det i 2010, som for 2009, benyttet en usikkerhet i trykk på 0,3 prosent, mens det er oppgitt at måleforskriftens maksimale tillatte usikkerhet for trykk er 0,5 prosent. Statoils forenklinger ser imidlertid ikke ut til å øke usikkerheten i betydelig grad og vi tar beregningene til etterretning. I fjorårets tilbakemelding bad vi om at Statoil skulle kommentere bruk av slike forenklinger. Dette kan vi ikke se at har blitt gjort. Vi forutsetter at Statoil kommenterer dette ved neste års rapportering.

Klif tar usikkerhetsberegningen til etterretning.

Kildestrøm 2 og 3 (fakkalgass)

For bestemmelse av aktivitetsdata for fakkalgass på Veslefrikk benytter Statoil ultralydmålere. Dette er i henhold til tillatelsen. Statoil har for kildestrøm 2 (LP fakkalgass, Veslefrikk) og 3 (HP fakkalgass, Veslefrikk) ikke gjennomført usikkerhetsberegninger basert på 2010-data.

Opgitt usikkerhet i aktivitetsdata for kildestrøm 2 og 3 fremgår i tabellen under.

Kildestrøm nr.	Innretning	Måleutstyr	Usikkerhet
2	Veslefrikk LP	Ultralydmåler	8,20 %
3	Veslefrikk HP	Ultralydmåler	6,20 %

Den beregnede usikkerheten til aktivitetsdata for kildestrøm 3 er innenfor kravet i kvotetillatelsen. Den beregnede usikkerheten til aktivitetsdata for kildestrøm 2 er ikke innenfor tillatelsen.

For dokumentasjon av usikkerhet viser Statoil til usikkerhetsberegningene utført av CMR, jf. rapport av 18. desember 2009, senere revidert 26. februar 2010. Statoil har imidlertid ettersendt avviksskjema i e-post datert 18. mars 2011 hvor de har korrigert usikkerheten fra CMR-rapporten for kildestrømmene.

For kildestrøm 2 (LP fakkalgass, Veslefrikk) er usikkerheten korrigert ved at usikkerhetsbidraget fra fratrekk av nitrogen er inkludert. Total mengde fratrekk av nitrogen er av Statoil beregnet til 730 000 Sm³, noe som utgjør ca 27,9 % den totale målte mengden gjennom fakkell. Statoil opplyser at mengden er beregnet til 2000 m³ daglig basert på trykk og orifice-åpning av N₂-anlegget. Statoil informerer i den oppdaterte klimakvoterapporten for Veslefrikk og Huldra datert 18. mars 2011 at fratrekk av nitrogen gir signifikant bidrag til usikkerhet i aktivitetsdata for kildestrøm 2 (LP fakkalgass, Veslefrikk). Med fratrekk av nitrogen er usikkerheten beregnet til 8,20 %, noe som er over kravet på 7,5 % usikkerhet. Statoil informerer om at utslippet fra kildestrøm 2 (LP fakkalgass, Veslefrikk) er 2,6 % av årlig utslipp, og at de derfor vil søke om å få omgjort kildestrømmen til mindre kildestrøm.

Klif er enig i at tilsatt nitrogen i fakkalgass i utgangspunktet ikke er kvotepliktig og dermed kan trekkes fra gasstrømmen. Det forutsetter imidlertid at virksomheten har god kontroll på fratrekket slik at fakkelmengden ikke underrapporteres og at usikkerheten i tillatelsen overholdes.

Vi ser at fratrekk av nitrogen er synliggjort i svært mange av årets kvoterapporter. Ved tidligere rapporter har dette fratrekket ikke vært synliggjort og rapportert. Etter vår vurdering kan det synes som det ved tidligere år har vært ulik praksis mht. fratrekk. For rapportering av kvotepliktige utslipp i 2010 godtar vi fratrekk av nitrogen slik virksomheten har gjort det ved årets rapportering. Men vi varsler samtidig om at vi ved neste års rapportering forutsetter at kravene til usikkerhet ved beregning av aktivitetsdata for fakkalgass overholdes ved fratrekket av nitrogen, og at dette synliggjøres i rapporten. Vi understreker for ordens skyld at metoden og måleutstyr for beregning av aktivitetsdata må være i henhold til tillatelsen til kvotepliktige utslipp.

Det innebærer at dersom Statoil ønsker å fortsette å trekke fra nitrogen i fakkalgassen, må de søke om endring av tillatelsen. Videre må nitrogen måles til den enkelte kildestrøm. En mulighet er å slå sammen flere kildestrømmer dersom nitrogen måles kun ett sted. Da må i så fall standardfaktor for fakkell benyttes i en slik sammenslått kildestrøm.

For kildestrøm 3 (HP fakkalgass, Veslefrikk) har Statoil ikke trukket fra nitrogen, og den beregnede usikkerheten er under kravet som er gitt i bedriftens tillatelse. Statoil informerer i den oppdaterte klimakvoterapporten for Veslefrikk og Huldra datert 18. mars 2011 at det er registrert ett avvik på denne kildestrømmen. Avviket er estimert til 319 790 Sm³. Statoil har ikke oppgitt informasjon om hvordan denne mengden strømming ble målt,

men har tatt med en estimert tilleggsusikkerhet på 10 % for dette avviket. Dette medfører en økning av usikkerheten på 0,4 %.

Klif tar opplysningene i usikkerhetsberegningene til etterretning.

Kildestrøm 4 og 6 (diesel)

Ifølge vedlegg 6.1 og 6.2 diesel - usikkerhet i aktivitetsdata, har Statoil tatt hensyn til lagerbeholdningen ved årets begynnelse og slutt i beregning av aktivitetsdata. Statoil har oppgitt forbruk av diesel til andre formål enn forbrenning på Veslefrikk. I 2009 opplyste Statoil om at diesel ikke brukes til andre formål på Huldra. Klif antar at det er slik for 2010 også siden annet ikke er oppgitt. Statoil har benyttet tettheten i levert diesel ved de ulike lastene i beregning av aktivitetsdata. Den veide tettheten for diesel i 2010 er beregnet til å være 854,9 kg/m³ for Veslefrikk og 853,2 kg/m³ for Huldra.

Statoils metode for å beregne aktivitetsdata i kildestrøm 4 og 6 er den mest korrekte. Basert på det erfaringsgrunnlaget vi nå har med hensyn til variasjon i tetthet på diesel har vi imidlertid besluttet at vi også kan akseptere at operatører benytter fast verdi for tetthet på 855 kg/Sm³. Dersom fast verdi benyttes, må det legges til et bidrag i usikkerhetsbudsjettet på 0,5 prosent.

Usikkerhetsberegningene for kildestrøm 4 og 6 diesel er gjennomført av Statoil (del av vedlegg 6.1 og 6.2). Statoil har oppgitt 0,90 prosent som total usikkerhet i aktivitetsdata for diesel på Veslefrikk og 0,6 prosent for Huldra.

Vurdering av faktorer

For kildestrømmene 4 og 6 har bedriften, i tråd med tillatelsen, benyttet standard utslippsfaktorer og standard oksidasjonsfaktorer på 1 ved beregningen av det kvotepliktige utslippet.

For kildestrøm 1, 2, 3, og 5 kreves det i tillatelsen at det benyttes bedriftsspesifikke utslippsfaktorer ved beregningen av det kvotepliktige utslippet. Statoil Veslefrikk og Huldra har rapportert faktorer og usikkerhet i faktorene for disse kildestrømmene. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i utslippsfaktorene for brenngass som er stilt i tillatelsen.

Kildestrømnr	Kildestrøm	Bedriftsspesifikk utslippsfaktor	Krav til prøvefrekvens	Rapportert antall prøver	Rapportert usikkerhet
1	Brenngass (V)	0,002642 tonn CO ₂ /Sm ³	ukentlig	44	0,50 %
2	Fakkelgass HP (V)	0,003622 tonn CO ₂ /Sm ³	-	-	2,8 %
3	Fakkelgass LP (V)	0,0003115 tonn CO ₂ /Sm ³	-	-	2,5 %
5	Brenngass (H)	0,002222 tonn CO ₂ /Sm ³	månedlig	12	0,32 %

Bedriften har, i tråd med tillatelsen, lagt til grunn standard oksidasjonsfaktor på 1 ved beregning av utslippene fra kildestrømmene.

Kildestrøm 1 og 5 (brenngass)

Statoil informerer om at det er tatt 44 prøver i 2010. Statoil informerer om at årsaken til at de har tatt færre prøver enn det de skal er GC-havari, revisjonsstans og mangel på eller feil på målesylindere.

Klif vurderer at det er relativt mye at åtte prøver mangler. Klif ber om at Statoil begrunner manglende prøver mer spesifikt dersom de ikke har tilstrekkelig med prøver i henhold til kravet ved neste års rapportering.

Huldra har krav om å ta månedlig prøver av kildestrøm 5. I 2010 er det analysert 12 prøver, noe som er i henhold til kravet.

Statoil har beregnet usikkerheten i utslippsfaktor for kildestrøm 1 og 5 til å være henholdsvis 0,5 prosent og 0,32 prosent. Det kan se ut som at Statoil har inkludert usikkerhetsbidrag fra analyse, ved usikkerhetsbidrag fra kalibreringsgass (0,16 %) i sine beregninger. Analyseusikkerhet består normalt av usikkerhet i kalibreringsgass og instrumentusikkerhet i GC-en. Statoil benytter Intertek Westlab som er et akkreditert laboratorium. Vi legger dermed til grunn at Statoil kjenner hvilken analyseusikkerhet laboratoriet er akkreditert for. Ved neste års rapportering ber vi om at analyseusikkerheten kommer tydelig frem.

Statoil har ikke rapportert om avvik i målesystemer, det er heller ikke opplyst om avvik i usikkerhetsberegningene. Klif legger derfor til grunn at det ikke har vært avvik i målesystemene for kildestrøm 1 og 5. Vi ber om at Statoil ved neste års rapportering rapporterer om hvorvidt det har vært avvik og hvilke mengder som er estimert i avviksperioden.

Til tross for ovennevnte innvending tar Klif usikkerhetsberegningene som bedriften har gjennomført til etterretning.

Kildestrøm 2 og 3 (fakkalgass)

For kildestrømmene 2 og 3 har bedriften, i tråd med tillatelsen, benyttet en egen beregningsmodell utarbeidet av Christian Michelsen Research (CMR). Modellen er lik for alle fakkalgasskildestrømmer, men tilpasset hver enkelt kildestrøm med hensyn til verdier for tung og lett gass (herunder innhold av nitrogen, CO₂ og H₂O). Modellen benytter akkumulert masse og akkumulert standard volum fra kildestrømmens ultralydmålere som inngangsverdier, og gir som resultat en strømningsveid utslippsfaktor. Klif ga i brev datert 27. januar 2010 tillatelse til at Statoil kunne benytte denne bergningsmodellen under visse forutsetninger.

Statoil opplyser i den oppdaterte klimakvoterapporten for Veslefrikk og Huldra datert 18. mars 2011 at de har diskutert håndtering av fratrekk av nitrogen med CMRv/ Kjell Eivind Frøysa, og ut fra dette trukket fra nitrogen før innleggelse i CMR-regnearket for

kildestrøm 2 og 3. I forbindelse med en eventuell endring av tillatelsen mht. fratrekk av nitrogen, vil det være aktuelt også å vurdere hvordan dette håndteres i simuleringsmodellen (CMR-modellen).

Statoil har beregnet usikkerheten i til utslippsfaktorene for fakkalgass til å være 2,8 prosent for kildestrøm 2 og 2,5 prosent for kildestrøm 3. Statoil har også rapportert verdiene for tung og lett gass i kildestrøm 2 og 3, i henhold til krav i tillatelsen av 27. januar 2010.

Klif tar opplysningene vedrørende utslippsfaktor og usikkerhet for kildestrøm 2 og 3 til etterretning.

Kvotepliktig utslipp

Klif finner å kunne legge bedriftens rapporterte aktivitetsdata og faktorer til grunn ved beregning av bedriftens kvotepliktige klimagassutslipp.

Dette gir følgende kvotepliktige utslipp i 2010:

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Utslippsfaktor	Kvotepliktig utslipp
1	Brenngass	46 675 957 Sm ³	0,002642 tonn CO ₂ /Sm ³	123 300,84 tonn
2	Fakkalgass HP	1 877 819 Sm ³	0,003622 tonn CO ₂ /Sm ³	6 801,46 tonn
3	Fakkalgass LP	8 990 205 Sm ³	0,003115 tonn CO ₂ /Sm ³	28 004,49 tonn
4	Diesel	10 278 tonn	3,17 tonn CO ₂ /tonn	32 581,26 tonn
5	Brenngass	26 811 926 Sm ³	0,002222 tonn/Sm ³	59 581,60 tonn
6	Diesel	2 022 tonn	3,17 tonn CO ₂ /tonn	6 409,74 tonn
Totale kvotepliktige utslipp				256 679 tonn

I utregningene er det benyttet flere siffer enn det som kommer fram i denne tabellen. Resultatet av multiplikasjon og summering av parametre oppgitt i tabellen kan derfor avvike noe.

Klif påpeker at dersom virksomheten ved rapporteringen har gitt feilaktig opplysninger om forhold som kan påvirke utslippstallet, vil dette kunne føre til brudd på oppgjørsplikten etter klimakvoteloven § 13. Dette vil igjen kunne gi grunnlag for ileggelse av overtredelsesgebyr tilsvarende 100 euro for hvert tonn rapporteringspliktig utslipp som det ikke leveres inn kvoter for, jf klimakvoteloven § 21.

3. Vedtak om godkjenning av kvotepliktige utslipp

Klif har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge til grunn innrapporterte utslippstall når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april 2011. Bedriften har hatt et kvotepliktig utslipp på 256 679 tonn CO₂ i 2010. Vedtaket om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

4. Oppgjør av kvoteplikten

Innen 30. april 2011 må alle kvotepliktige virksomheter overføre det antall kvoter som svarer til virksomhetens kvotepliktige utslipp i 2010 til Statens oppgjørskonto i kvoteregisteret, jf. § 13 i klimakvoteloven. For Statoil innebærer dette at 256 679 kvoter skal overføres fra bedriftens driftskonto i kvoteregisteret til Statens oppgjørskonto. Vi har registrert bedriftens kvotepliktige utslippstall i kvoteregisteret. Se punkt 4.5.2 i kvoteregisterets brukermanual for mer informasjon. Brukermanualen kan lastes ned fra www.kvoteregister.no.

Tilgang til meny for innlevering av kvoter til oppgjør åpnes mandag 11. april 2011. Vi minner om at bedriftens driftskonto nå er tilknyttet en tilleggsrepresentant (AAR). Vedkommende person må godkjenne overføringen initiert av primær (PAR) eller sekundær kontorepresentant (SAR) innen oppgjørsfristen 30. april.

Vi gjør oppmerksom på at manglende overholdelse av oppgjørsfristen vil føre til at virksomheten ilegges et overtredelsesgebyr på 100 euro pr kvote som ikke er innlevert, jfr. klimakvoteloven § 21.

5. Gebyr

Klif's behandling og godkjenning av utslippsrapporten er omfattet av en gebyrordning, jf. § 5-5 i klimakvoteforskriften. Basert på vår ressursbruk i forbindelse med behandling og godkjenning av rapporten er det fastsatt en gebyrsats etter middels gebyrklasse. Bedriften skal derfor betale et gebyr på kr. 30 000,-.

Faktura vil bli ettersendt.

6. Klage

Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Klif.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at godkjenningen av den kvotepliktige utslippsrapporten ikke skal legges til grunn ved oppgjør av kvoteplikten 30. april 2011.

Opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil vi kunne gi på forespørsel.

8. Oppsummering

Klif godkjenner Statoils rapport om kvotepliktige utslipp i 2010. Vedtaket er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

Statoil ilegges et gebyr på kr 30 000,- for vår behandling av utslippsrapporten.

Bedriften har følgende oppfølgingspunkt:

- Dersom Statoil ønsker å fortsette å trekke fra nitrogen i fakkeltassen, må de søke om endring av tillatelsen for kildestrøm 2 og 3 (fakkeltass)

Vedtaket om godkjenning av rapport og fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

Med hilsen

Trine Berntzen
prosjektleder

Hilde Knapstad
saksbehandler

Kopi:

Oljedirektoratet v/Steinar Vervik, Postboks 600, 4003 Stavanger
Petroleumstilsynet, Postboks 599, 4003 Stavanger